

NGHỆ THUẬT TRANH SƠN DẦU Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRONG BỐI CẢNH TOÀN CẦU HÓA VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ

Lê Duy¹

Tóm tắt: Nghệ thuật tranh sơn dầu là một loại hình hội họa mang giá trị thẩm mỹ và văn hóa sâu sắc, góp phần quan trọng vào đời sống tinh thần của con người Việt Nam. Ở Thành phố Hồ Chí Minh, nghệ thuật tranh sơn dầu không chỉ thể hiện bản sắc dân tộc mà còn phản ánh sự năng động, hiện đại của một đô thị hội nhập. Bài viết phân tích tác động của toàn cầu hóa và chuyển đổi số đến sự phát triển của nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh, chỉ ra những thuận lợi, khó khăn, đồng thời đề xuất một số giải pháp nhằm phát huy tiềm năng sáng tạo, gìn giữ bản sắc dân tộc và hướng tới sự phát triển bền vững của nghệ thuật sơn dầu Việt Nam trong thời kỳ mới.

Từ khóa: Nghệ thuật tranh sơn dầu, toàn cầu hóa, chuyển đổi số, Thành phố Hồ Chí Minh.

1. MỞ ĐẦU

Nghệ thuật tranh sơn dầu là một trong những loại hình hội họa truyền thống có lịch sử lâu đời, mang trong mình giá trị thẩm mỹ, không chỉ là phương tiện thể hiện cái đẹp, cảm xúc và tư tưởng nghệ thuật, mà còn là tài sản văn hóa quý giá, phản ánh bản sắc dân tộc, đồng thời đóng vai trò quan trọng trong văn hóa và đời sống tinh thần của nhiều quốc gia, trong đó có Việt Nam.

Ở Thành phố Hồ Chí Minh, nghệ thuật tranh sơn dầu không chỉ phản ánh đời sống tinh thần phong phú của người dân đô thị, mà còn là cầu nối giữa truyền thống và hiện đại, giữa bản sắc dân tộc và dòng chảy nghệ thuật quốc tế. Trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng, nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh đứng trước nhiều thời cơ và thách thức mới. Toàn cầu hóa tạo điều kiện thuận lợi cho sự giao lưu, trao đổi học thuật và nghệ thuật, giúp các họa sĩ Việt Nam tiếp cận xu hướng sáng tác đa dạng, thị trường nghệ thuật quốc tế và công nghệ hiện đại. Tuy nhiên, quá trình này cũng mang đến sức ép cạnh tranh gay gắt, đòi hỏi nghệ sĩ phải khẳng định bản sắc cá nhân và dân tộc trong môi trường hội nhập toàn cầu.

Song song đó, chuyển đổi số đang mở ra một không gian sáng tạo mới cho nghệ thuật sơn dầu từ việc ứng dụng công nghệ trong quá trình phác thảo, sáng tác, trưng bày trực tuyến đến thương mại hóa tác phẩm trên các nền tảng kỹ thuật số. Những thay đổi này không chỉ giúp nghệ thuật tiếp cận công chúng rộng rãi hơn mà còn góp phần xây dựng hệ sinh thái mỹ thuật hiện đại, năng động và thích ứng với thời đại. Tuy nhiên, điều đó

¹ Trường Đại học Công Thương Thành phố Hồ Chí Minh

cũng đặt ra yêu cầu cấp thiết đối với đội ngũ họa sĩ và nhà quản lý nghệ thuật trong việc nâng cao kỹ năng số, đổi mới tư duy sáng tạo và phát triển mô hình quản trị nghệ thuật phù hợp, góp phần thúc đẩy sự phát triển bền vững của loại hình nghệ thuật này trong giai đoạn mới.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Toàn cầu hóa và chuyển đổi số trong lĩnh vực mỹ thuật

Toàn cầu hóa trong lĩnh vực mỹ thuật

Toàn cầu hóa được hiểu là quá trình gia tăng sự kết nối, giao lưu và phụ thuộc lẫn nhau giữa các quốc gia trên nhiều phương diện kinh tế, văn hóa, công nghệ và truyền thông. Trong lĩnh vực mỹ thuật, toàn cầu hóa không chỉ tạo điều kiện mở rộng giao lưu nghệ thuật giữa các quốc gia mà còn thúc đẩy sự dịch chuyển của thị trường nghệ thuật, phương thức sáng tác và hệ sinh thái triển lãm quốc tế.

Theo UNESCO, công nghiệp văn hóa và sáng tạo là lĩnh vực sử dụng tính sáng tạo, tri thức và tài sản trí tuệ để tạo ra các sản phẩm và dịch vụ mang giá trị văn hóa và kinh tế. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, mỹ thuật đương đại ngày càng chịu ảnh hưởng mạnh mẽ từ mạng lưới truyền thông quốc tế, xu hướng thị trường nghệ thuật toàn cầu và sự phát triển của kinh tế sáng tạo.

Đối với nghệ thuật tranh sơn dầu tại Thành phố Hồ Chí Minh, toàn cầu hóa tạo điều kiện cho nghệ sĩ tiếp cận nhanh với xu hướng mỹ thuật quốc tế, kỹ thuật sáng tác mới và các nền tảng giao lưu xuyên biên giới.

Chuyển đổi số trong lĩnh vực mỹ thuật

Chuyển đổi số là quá trình ứng dụng công nghệ số nhằm thay đổi phương thức sáng tạo, lưu trữ, phân phối và tiêu thụ sản phẩm nghệ thuật. Trong lĩnh vực mỹ thuật, chuyển đổi số diễn ra thông qua việc số hóa tác phẩm, triển lãm trực tuyến, ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI), blockchain, NFT và các nền tảng truyền thông số.

Theo các nghiên cứu gần đây về công nghiệp văn hóa trong kỷ nguyên số, công nghệ số đang tái cấu trúc toàn bộ chuỗi giá trị sáng tạo, từ quá trình sản xuất tác phẩm đến quảng bá và thương mại hóa nghệ thuật.

Đối với tranh sơn dầu tại Thành phố Hồ Chí Minh, chuyển đổi số không chỉ mở rộng khả năng tiếp cận công chúng thông qua mạng xã hội, website, triển lãm trực tuyến mà còn tạo ra những hình thức giao dịch mới như NFT, gallery số và đấu giá trực tuyến.

2.2. Thực trạng phát triển của nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh

Thành phố Hồ Chí Minh là một trong những trung tâm mỹ thuật năng động và sáng tạo bậc nhất Việt Nam. Từ sau năm 1975 đến nay, đặc biệt trong thời kỳ đổi mới và hội

nhập quốc tế, nghệ thuật tranh sơn dầu tại đây đã đạt được những thành tựu quan trọng cả về nội dung, hình thức thể hiện lẫn cơ cấu tổ chức và thị trường nghệ thuật.

Sự phát triển mạnh mẽ của đội ngũ họa sĩ và phong cách sáng tác

Thành phố Hồ Chí Minh là nơi hội tụ của nhiều thế hệ họa sĩ tài năng, có trình độ chuyên môn cao, góp phần tạo nên diện mạo đặc sắc cho mỹ thuật Việt Nam đương đại. Sau thời kỳ đầu còn chịu ảnh hưởng của hội họa hàn lâm phương Tây, các họa sĩ ở Thành phố Hồ Chí Minh đã từng bước khẳng định phong cách cá nhân, tìm kiếm ngôn ngữ tạo hình mới mẻ, phản ánh hơi thở đời sống đô thị, văn hóa bản địa và tinh thần hiện đại.

Nhiều họa sĩ sáng tác tranh sơn dầu có ảnh hưởng đối với mỹ thuật đương đại như Nguyễn Trung, Đỗ Quang Em, Hồ Hữu Thủ, Nguyễn Thanh Bình và Lê Kinh Tài đã có nhiều đóng góp cho sự phát triển của tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, còn có các họa sĩ đương đại như Hà Phước Duy, Hồ Minh Quân, Đỗ Duy Tuấn, Nguyễn Trọng Hoàn, Nguyễn Việt Thanh, Nguyễn Hồng Đức, Nguyễn Thành Nhân, Nguyễn Duy Nhựt... cũng góp phần làm phong phú diện mạo mỹ thuật thành phố thông qua hoạt động sáng tác, triển lãm và tìm tòi ngôn ngữ tạo hình mới. Tác phẩm của các họa sĩ thể hiện sự kết hợp giữa tư duy nghệ thuật đương đại với chiều sâu văn hóa và bản sắc dân tộc.

Ngoài lực lượng họa sĩ đương đại đang hoạt động tích cực tại Thành phố Hồ Chí Minh, nhiều nghệ sĩ trẻ đã thể hiện tinh thần đổi mới trong sáng tác, mạnh dạn tiếp cận công nghệ số, truyền thông trực tuyến và xu hướng mỹ thuật quốc tế, sẵn sàng tiếp cận các xu hướng nghệ thuật quốc tế, kết hợp giữa sơn dầu truyền thống và các chất liệu, kỹ thuật mới. Điều này giúp nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố luôn đổi mới, đa dạng và thích ứng nhanh với dòng chảy mỹ thuật toàn cầu. Sự xuất hiện của các không gian nghệ thuật độc lập, triển lãm trực tuyến và nền tảng mạng xã hội đã góp phần tạo điều kiện cho nghệ sĩ trẻ mở rộng khả năng kết nối với công chúng và thị trường nghệ thuật.

Hoạt động triển lãm, giao lưu và quảng bá nghệ thuật phong phú

Thành phố Hồ Chí Minh hiện là địa phương có số lượng phòng tranh, triển lãm và sự kiện mỹ thuật phong phú bậc nhất cả nước. Các không gian nghệ thuật như Hội Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh với các triển lãm “Báo cáo thành quả trại sáng tác” và “Sáng tác mới” được tổ chức hằng năm, cùng Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh và nhiều gallery tư nhân như Galerie Quynh, The Factory Contemporary Arts Centre và Craig Thomas Gallery... đã trở thành những điểm hẹn quen thuộc của giới nghệ sĩ và công chúng yêu nghệ thuật.

Các triển lãm cá nhân, triển lãm nhóm, hội nghị, hội thảo chuyên đề trong nước và hội thảo quốc tế được tổ chức thường xuyên, góp phần tạo điều kiện cho nghệ sĩ giới thiệu tác phẩm mới, trao đổi chuyên môn và mở rộng mạng lưới hợp tác. Qua đó, các hoạt động này thu hút sự quan tâm của công chúng và khách du lịch, đồng thời lan tỏa giá trị văn hóa – nghệ thuật đến cộng đồng.

Thành công trong thương mại hóa và hội nhập quốc tế

Một trong những thành tựu nổi bật của nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh là sự phát triển mạnh mẽ của thị trường nghệ thuật. Nhiều tác phẩm của họa sĩ thành phố đã được sưu tầm, đấu giá và trưng bày tại các bảo tàng, phòng tranh lớn ở nước ngoài, khẳng định giá trị nghệ thuật và thương hiệu cá nhân của họa sĩ Việt Nam trên trường quốc tế. Từ sau năm 2000, hoạt động giao lưu mỹ thuật giữa Việt Nam và các nước trong khu vực và quốc tế diễn ra ngày càng sôi động, tạo điều kiện cho nhiều họa sĩ đương đại ở Thành phố Hồ Chí Minh tham gia triển lãm và đạt giải thưởng nghệ thuật quốc tế. Trong đó, Giải thưởng Mỹ thuật ASEAN Philip Morris là một trong những sân chơi mỹ thuật khu vực có ảnh hưởng lớn đối với mỹ thuật Việt Nam. Thị trường tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh được nhiều nhà sưu tập tranh quốc tế vào Việt Nam sưu tầm, làm cho môi trường hoạt động sáng tác của giới họa sĩ thêm phần sôi động.

Góp phần định hình bản sắc và vị thế của mỹ thuật Việt Nam

Nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh không chỉ là hoạt động sáng tạo cá nhân mà còn mang ý nghĩa xã hội và văn hóa sâu sắc. Từ những đề tài phản ánh đời sống đô thị, con người Nam Bộ, ký ức văn hóa truyền thống đến các biểu đạt mang tính trừu tượng, triết lý, tranh sơn dầu Thành phố Hồ Chí Minh đã góp phần định hình bản sắc riêng cho mỹ thuật Việt Nam hiện đại, vừa đậm đà bản sắc dân tộc, vừa hội nhập sâu rộng với thế giới.

Có thể nói, Thành phố Hồ Chí Minh ngày nay được xem là trung tâm mỹ thuật đương đại lớn nhất cả nước, nơi hội tụ, lan tỏa và kết nối giữa nghệ sĩ, nhà sưu tầm, tổ chức nghệ thuật và công chúng. Đây chính là nền tảng vững chắc để nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục phát triển mạnh mẽ trong thời kỳ toàn cầu hóa và chuyển đổi số.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay vẫn còn một số hạn chế trong quá trình phát triển. Thị trường mỹ thuật phát triển chưa ổn định, thiếu hệ sinh thái nghệ thuật chuyên nghiệp và sự liên kết đồng bộ giữa nghệ sĩ, gallery, nhà sưu tập và cơ quan quản lý. Hoạt động quảng bá quốc tế tuy có chuyển biến nhưng vẫn mang tính đơn lẻ, chưa hình thành chiến lược dài hạn và mạng lưới kết nối bền vững với thị trường mỹ thuật quốc tế.

Trong bối cảnh chuyển đổi số, việc ứng dụng công nghệ vào hoạt động mỹ thuật còn hạn chế; quá trình số hóa dữ liệu, triển lãm trực tuyến và quảng bá tác phẩm trên nền tảng số chưa được triển khai đồng bộ. Bên cạnh đó, tình trạng vi phạm bản quyền, sao chép tác phẩm trên môi trường mạng vẫn diễn ra khá phổ biến, ảnh hưởng đến quyền lợi của nghệ sĩ. Áp lực thương mại hóa cũng khiến một số hoạt động sáng tác có xu hướng chạy theo thị hiếu thị trường, làm giảm chiều sâu học thuật và bản sắc nghệ thuật. Những vấn đề này cho thấy nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh cần có chiến lược phát triển phù hợp nhằm thích ứng hiệu quả với bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số hiện nay.

2.3. Tác động của toàn cầu hóa và chuyển đổi số đối với nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh

Toàn cầu hóa và chuyển đổi số đang tạo ra những biến đổi quan trọng đối với nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh trên các phương diện sáng tác, triển lãm, quảng bá và tiếp cận công chúng. Với đặc điểm là trung tâm kinh tế – văn hóa lớn của cả nước, Thành phố Hồ Chí Minh có điều kiện tiếp cận nhanh với các xu hướng mỹ thuật quốc tế cũng như sự phát triển của công nghệ truyền thông hiện đại.

Trước hết, toàn cầu hóa góp phần thúc đẩy quá trình giao lưu và tiếp biến nghệ thuật. Các họa sĩ tại Thành phố Hồ Chí Minh có điều kiện tiếp cận nhiều khuynh hướng mỹ thuật đương đại thông qua triển lãm quốc tế, hoạt động giao lưu học thuật, workshop và các nền tảng truyền thông nghệ thuật toàn cầu. Điều này làm cho ngôn ngữ biểu đạt trong tranh sơn dầu ngày càng đa dạng hơn, từ khuynh hướng hiện thực, biểu hiện đến trừu tượng và nghệ thuật đương đại.

Cùng với đó, hoạt động mỹ thuật tại Thành phố Hồ Chí Minh có sự phát triển sôi động nhờ sự tham gia của cả hệ thống thiết chế văn hóa công lập và không gian nghệ thuật tư nhân. Hội Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh thường xuyên tổ chức triển lãm chuyên đề, triển lãm hội viên, báo cáo thành quả trại sáng tác và các hoạt động mỹ thuật thường niên nhằm giới thiệu sáng tác mới của giới họa sĩ thành phố. Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh cũng là địa điểm tổ chức nhiều triển lãm mỹ thuật trong nước và quốc tế, góp phần quảng bá nghệ thuật đến công chúng.

Bên cạnh hệ thống công lập, các không gian nghệ thuật tư nhân đã thúc đẩy mạnh hơn xu hướng giao lưu nghệ thuật đương đại và kết nối với thị trường nghệ thuật khu vực. Một số triển lãm hiện nay không chỉ tổ chức trực tiếp mà còn kết hợp quảng bá trên website, fanpage và nền tảng số nhằm mở rộng khả năng tiếp cận công chúng yêu nghệ thuật.

Chuyển đổi số đồng thời làm thay đổi phương thức quảng bá và phổ biến nghệ thuật. Internet và mạng xã hội trở thành công cụ hỗ trợ nghệ sĩ giới thiệu tác phẩm, xây dựng hình ảnh cá nhân và kết nối với người xem nhanh chóng hơn so với phương thức triển lãm truyền thống. Một số nghệ sĩ bước đầu ứng dụng công nghệ số trong quá trình phác thảo, lưu trữ dữ liệu và quảng bá tác phẩm thông qua các nền tảng trực tuyến.

Bên cạnh những tác động tích cực, toàn cầu hóa và chuyển đổi số cũng làm xuất hiện nhiều biến đổi trong đời sống mỹ thuật. Sự tác động mạnh của cơ chế thị trường khiến hoạt động mỹ thuật ngày càng gắn với nhu cầu quảng bá, truyền thông và thương mại hóa tác phẩm. Trong môi trường số, tốc độ lan truyền hình ảnh nhanh cũng làm gia tăng tình trạng sao chép tác phẩm, vi phạm bản quyền và khó kiểm soát quyền sở hữu trí tuệ.

Ngoài ra, quá trình tiếp nhận nhanh các xu hướng mỹ thuật quốc tế đôi khi dẫn đến hiện tượng pha trộn phong cách hoặc giảm tính đặc trưng văn hóa trong sáng tác. Điều

này đặt ra yêu cầu cần duy trì bản sắc nghệ thuật dân tộc trong bối cảnh hội nhập và phát triển công nghiệp văn hóa hiện nay.

2.4. Cơ hội và thách thức đối với nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh

Bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số hiện nay mở ra nhiều cơ hội phát triển cho nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh. Trước hết, quá trình hội nhập quốc tế tạo điều kiện để nghệ sĩ mở rộng giao lưu học thuật, tiếp cận tri thức mỹ thuật đương đại và tham gia sâu hơn vào thị trường nghệ thuật khu vực và quốc tế. Đây là điều kiện thuận lợi để nâng cao chất lượng sáng tác và quảng bá nghệ thuật tranh sơn dầu Việt Nam ra thế giới.

Sự phát triển của công nghệ số cũng tạo thêm nhiều cơ hội trong hoạt động quảng bá và tiếp cận công chúng. Nghệ sĩ có thể giới thiệu tác phẩm thông qua website cá nhân, mạng xã hội hoặc gallery trực tuyến mà không hoàn toàn phụ thuộc vào không gian triển lãm truyền thống. Các nền tảng số góp phần mở rộng phạm vi tiếp cận người xem, hỗ trợ xây dựng thương hiệu cá nhân và tăng khả năng kết nối với nhà sưu tập.

Thành phố Hồ Chí Minh còn có lợi thế là môi trường văn hóa năng động, tập trung nhiều trường đào tạo mỹ thuật, gallery, bảo tàng và không gian nghệ thuật độc lập. Điều này tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động sáng tác, triển lãm và phát triển đội ngũ nghệ sĩ trẻ trong bối cảnh kinh tế sáng tạo và công nghiệp văn hóa đang được chú trọng phát triển.

Tuy nhiên, nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh cũng đang đối mặt với nhiều thách thức. Một trong những vấn đề đáng chú ý là áp lực cạnh tranh trong môi trường nghệ thuật mang tính thị trường cao. Việc chạy theo thị hiếu hoặc xu hướng thương mại có thể ảnh hưởng đến chiều sâu học thuật và giá trị nghệ thuật của tác phẩm.

Bên cạnh đó, mặc dù công nghệ số phát triển nhanh nhưng việc ứng dụng chuyển đổi số trong lĩnh vực mỹ thuật tại Việt Nam hiện nay vẫn còn hạn chế. Hoạt động số hóa tác phẩm, xây dựng cơ sở dữ liệu mỹ thuật và triển khai triển lãm số chưa được đầu tư đồng bộ. Phần lớn họa sĩ vẫn hoạt động theo phương thức truyền thống, chưa có nhiều kỹ năng khai thác công nghệ số trong quảng bá và thương mại hóa tác phẩm.

Ngoài ra, vấn đề bảo vệ bản quyền và quyền sở hữu trí tuệ trong môi trường mạng vẫn còn nhiều bất cập. Tình trạng sao chép hình ảnh tác phẩm trái phép trên internet ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của nghệ sĩ và sự phát triển lành mạnh của thị trường mỹ thuật.

Đối với riêng Thành phố Hồ Chí Minh, đặc điểm đô thị đa văn hóa và tính hội nhập cao vừa là lợi thế vừa là thách thức. Nếu không có định hướng thẩm mỹ và chiến lược phát triển phù hợp, nghệ thuật tranh sơn dầu dễ bị tác động mạnh bởi xu hướng thị trường và nguy cơ giảm tính đặc trưng văn hóa trong sáng tác. Vì vậy, việc cân bằng giữa hội nhập quốc tế, ứng dụng công nghệ số và bảo tồn giá trị nghệ thuật truyền thống là yêu

cầu quan trọng đối với sự phát triển bền vững của nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

2.5. Một số giải pháp phát triển nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số

Để nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh phát triển bền vững trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp từ đào tạo, sáng tác, quản lý đến ứng dụng công nghệ số trong hoạt động mỹ thuật.

Trước hết, cần nâng cao nhận thức và đổi mới tư duy sáng tạo cho đội ngũ họa sĩ theo hướng kết hợp hài hòa giữa giá trị truyền thống và tinh thần nghệ thuật đương đại. Việc khai thác chất liệu văn hóa dân tộc trong ngôn ngữ hội họa hiện đại không chỉ góp phần giữ gìn bản sắc văn hóa mà còn tạo nên dấu ấn riêng cho tranh sơn dầu Việt Nam trong quá trình hội nhập quốc tế. Đồng thời, cần chú trọng phát triển nghiên cứu mỹ thuật học, lý luận phê bình và đào tạo đội ngũ nghệ sĩ trẻ có năng lực hội nhập và thích ứng với môi trường nghệ thuật mới.

Bên cạnh đó, cần xây dựng hệ sinh thái mỹ thuật chuyên nghiệp thông qua việc tăng cường liên kết giữa các cơ sở đào tạo mỹ thuật, bảo tàng, hội nghề nghiệp, gallery, doanh nghiệp sáng tạo và nhà sưu tập. Việc hình thành mạng lưới hỗ trợ đồng bộ sẽ góp phần tạo điều kiện cho nghệ sĩ từ hoạt động sáng tác, triển lãm đến quảng bá và thương mại hóa tác phẩm.

Trong bối cảnh chuyển đổi số, việc ứng dụng công nghệ vào hoạt động mỹ thuật cần được quan tâm nhiều hơn. Cần đẩy mạnh số hóa tác phẩm và xây dựng cơ sở dữ liệu mỹ thuật số, phát triển triển lãm trực tuyến và nền tảng quảng bá nghệ thuật trên môi trường số nhằm mở rộng khả năng tiếp cận công chúng trong và ngoài nước. Đồng thời, khuyến khích nghệ sĩ nâng cao kỹ năng sử dụng công nghệ, truyền thông số và các nền tảng trực tuyến trong hoạt động nghề nghiệp. Phát triển hoạt động truyền thông mỹ thuật trên nền tảng số nhằm quảng bá nghệ thuật tranh sơn dầu Việt Nam ra quốc tế.

Ngoài ra, cần tăng cường giao lưu và hợp tác quốc tế thông qua các chương trình triển lãm, hội thảo học thuật, lưu trú sáng tác và trao đổi chuyên môn với nghệ sĩ, giảng viên và chuyên gia nước ngoài. Đây là điều kiện quan trọng để nghệ sĩ tiếp cận xu hướng mỹ thuật đương đại, mở rộng tầm nhìn sáng tạo và nâng cao chất lượng nghệ thuật.

Về mặt quản lý, cần tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ phát triển mỹ thuật trong chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo, bảo tồn và phát triển mỹ thuật truyền thống. Đồng thời, cần tăng cường bảo vệ quyền tác giả và quyền sở hữu trí tuệ đối với tác phẩm mỹ thuật trên môi trường số. Khuyến khích xã hội hóa hoạt động nghệ thuật, tạo điều kiện để doanh nghiệp và cộng đồng tham gia tài trợ, quảng bá nghệ thuật tranh sơn dầu Việt Nam ra thế giới.

3. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số, nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh đang có nhiều biến đổi quan trọng về tư duy sáng tác, hoạt động triển lãm, quảng bá nghệ thuật và tiếp cận thị trường. Quá trình hội nhập quốc tế và sự phát triển của công nghệ số đã tạo điều kiện cho nghệ sĩ mở rộng giao lưu học thuật, tiếp cận các xu hướng mỹ thuật đương đại và đổi mới phương thức hoạt động nghệ thuật.

Qua nghiên cứu cho thấy, Thành phố Hồ Chí Minh hiện là một trong những trung tâm mỹ thuật năng động của cả nước với sự tham gia của các thiết chế văn hóa công lập như Hội Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh cùng nhiều gallery và không gian nghệ thuật đương đại. Sự phát triển của internet, mạng xã hội và nền tảng số cũng đang từng bước làm thay đổi phương thức quảng bá và phổ biến nghệ thuật tranh sơn dầu trong giai đoạn hiện nay.

Tuy nhiên, nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh cũng đang đối mặt với nhiều vấn đề như áp lực thương mại hóa, nguy cơ suy giảm bản sắc nghệ thuật, hạn chế trong ứng dụng công nghệ số và những bất cập trong bảo vệ bản quyền tác phẩm trên môi trường mạng. Điều này cho thấy quá trình phát triển nghệ thuật trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số không chỉ phụ thuộc vào năng lực sáng tạo của nghệ sĩ mà còn gắn với cơ chế quản lý văn hóa, sự phát triển của công nghiệp sáng tạo và khả năng thích ứng với môi trường công nghệ mới.

So với một số trung tâm mỹ thuật khác, nghệ thuật tranh sơn dầu ở Thành phố Hồ Chí Minh mang đặc điểm năng động, cởi mở và có xu hướng tiếp cận nhanh với cơ chế thị trường cũng như công nghệ truyền thông hiện đại. Đây vừa là lợi thế, vừa đặt ra yêu cầu cần bảo đảm sự hài hòa giữa đổi mới sáng tạo, hội nhập quốc tế và gìn giữ bản sắc văn hóa dân tộc nhằm hướng đến sự phát triển bền vững của nghệ thuật tranh sơn dầu Việt Nam trong bối cảnh hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bùi Hoài Sơn (2024), *Phát triển văn hóa nghệ thuật trong môi trường số ở Việt Nam*, *Tạp chí Văn hóa nghệ thuật*, số 560, tháng 2-2024. Truy cập tại: <http://vanhoanghethuat.vn/phat-trien-van-hoa-nghe-thuat-trong-moi-truong-so-o-viet-nam.htm>
2. Nguyen Duc Son (2021), *The Art of Digital Transformation in Fine Arts: Liberating Contemporary Artist in Vietnam*, *Proceeding of the International Conference on Arts and Humanities*. <https://doi.org/10.17501/23572744.2021.7105>
3. Nguyễn Văn Cường (2019), *Mỹ thuật Việt Nam trong bối cảnh toàn cầu hóa*, *Tạp chí Giáo dục nghệ thuật*, số 30, tr. 52–54.

4. Nguyễn Văn Minh (2024), *Hội họa Thành phố Hồ Chí Minh thời kỳ đổi mới - Thành tựu và vấn đề*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học Hội Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, tr.19-28.
5. Nguyễn Xuân Tiên (2024), *Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh 50 năm xây dựng và phát triển*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học Hội Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, tr.7-18.
6. Phương Lan (2023), *Ứng dụng công nghệ số đưa nghệ thuật đến gần hơn với công chúng*, Chính sách & Cuộc sống, ngày 5-10-2023. Truy cập tại: <https://chinh sach cuoc song.vnanet.vn/ung-dung-cong-nghe-so-dua-nghe-thuat-den-gan-hon-voi-cong-chung/26667.html>

THE ART OF OIL PAINTING IN HO CHI MINH CITY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND DIGITAL TRANSFORMATION

Le Duy

Abstract: *Oil painting is a form of visual art that carries profound aesthetic and cultural values, contributing significantly to the spiritual life of the Vietnamese people. In Ho Chi Minh City, oil painting not only embodies the national identity but also reflects the dynamism and modernity of an internationally integrated metropolis. This paper analyzes the impacts of globalization and digital transformation on the development of oil painting art in Ho Chi Minh City, identifying its advantages and challenges, while proposing several solutions to enhance creative potential, preserve national identity, and promote the sustainable development of Vietnamese oil painting in the new era.*

Keywords: *Oil painting art, globalization, digital transformation, Ho Chi Minh City.*

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 05-01-2026; ngày phản biện đánh giá: 23-01-2026; ngày chấp nhận đăng: 04-3-2026)